

เริ่มต้นฝึกการบันทึกเสียงด้วย Laptop computer

ธากาณพ์ วัจชัย*

ในช่วงเกือบสองปีที่ผ่านมาที่ผู้เขียนได้ทำการสอนสาขาวิชานิเทศศาสตรบุรณการ ภายในมหาวิทยาลัยแม่โจ้เชียงใหม่ มีนักศึกษาจากภายนอกสาขาที่สอนและบุคคลจากภายนอกมหาวิทยาลัยจำนวนไม่น้อย ได้เข้ามาสอบถามเรื่องขั้นตอนเริ่มต้นการเตรียมตัวเป็นนักจัดรายการวิทยุกระจายเสียง แต่เนื่องด้วยเงื่อนไขของเวลาจึงไม่สามารถอธิบายแนะนำราย

ละเอียดต่าง ๆ ได้มาก ผู้เขียนจึงแนะนำในขั้นตอนเริ่มแรก เช่น การฝึกอ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์ การอ่านบทความสารคดี ฯ บางคนอยากเป็นนักจัดรายการเพลง ได้แนะนำให้ฟังจากรายการเพลงที่มีมาตรฐานจากสถานีวิทยุ เพื่อเป็นตัวอย่างศึกษาและให้รู้จักแนวเพลงต่าง ๆ เป็นต้น แต่เทคนิคหนึ่งที่มักแนะนำให้ทุกคนคือ ให้เริ่มฝึกการบันทึกเสียงด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดการจำลองปฏิบัติจริงสามารถหาจุดเด่นจุดอ่อนของตนเองเพื่อแก้ไขปรับปรุงได้ โดยใช้กับอุปกรณ์ที่มีอยู่และใช้วิธีการบันทึกเสียงแบบง่าย ๆ ที่ไม่ยุ่งยาก เพียงแต่มีอุปกรณ์ไม่กี่ชิ้นก็สามารถบันทึกเสียงตนเองได้ และจะขอกกล่าวในเนื้อหานี้คือ เริ่มต้นฝึกการบันทึกเสียง โดยเฉพาะเสียงของตนเองด้วยเครื่อง Laptop computer ซึ่งเห็นว่า เป็นอุปกรณ์ที่กะทัดรัดและมีประสิทธิภาพไม่น้อยเลยทีเดียว ปัจจุบันนักศึกษาหรือคนวัยทำงานต่างมีใช้ส่วนตัวกันมากขึ้น วิธีการนี้คงเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่ต้องการทดลองฝึกพูด ฝึกการบันทึกเสียงแบบง่าย ๆ เหมาะกับผู้ที่ฝึกฝนการพูด นักจัดรายการ หรืออาจนำไปประยุกต์ใช้ในด้านอื่นเช่น ด้านการสอน การบรรยาย เป็นต้น

*อาจารย์, คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยแม่โจ้

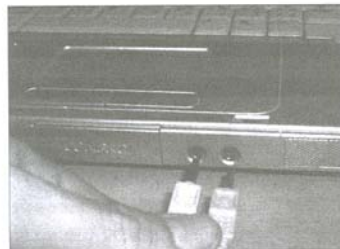
ภาพที่ 1 Laptop Computer

ภาพที่ 2 แสดง Handset Microphone

ภาพที่ 3 แสดง Desk Microphone on desk stand

ภาพที่ 4 แสดงการต่อสายสัญญาณ Handset Microphone เข้ากับ Laptop Computer

การเตรียมอุปกรณ์ที่ใช้

1. เครื่องคอมพิวเตอร์แบบ Laptop computer หรือ computer แบบ notebook (ระบบปฏิบัติการ windows 95/98/XP ขึ้นไป) เหตุผลที่แนะนำคอมพิวเตอร์แบบ Laptop เพราะมีความสะดวกในการปฏิบัติงานสามารถพกพาเคลื่อนย้ายได้ง่าย โดยเฉพาะง่ายกับการใช้อุปกรณ์ต่อพ่วงเช่น ไมโครโฟนนั่นเอง ส่วนถ้าใครจะฝึกทำกับคอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะก็ได้เช่นกัน จะเห็นได้ว่าการบันทึกเสียงเก็บไว้ในหน่วยความจำของเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นวิธีการใหม่แทนการบันทึกด้วยตลับเทปซึ่งเป็นแบบเก่าสิ้นเปลืองวัสดุและคุณภาพเสียงก็ยังไม่ค่อยดีด้วย แต่การบันทึกด้วยคอมพิวเตอร์ก็ต้องอาศัยทักษะความชำนาญอยู่พอสมควรเช่นกัน

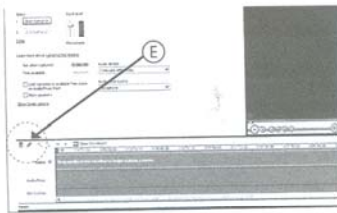
2. ไมโครโฟน ขอแนะนำสองแบบคือ แบบแรกเป็นแบบ Handset Microphone มีส่วนที่เป็นหูฟังและไมโครโฟนติดกัน (ภาพที่ 2) ใช้ร่วมกับศีรษะ มีความสะดวกน้ำหนักเบาและพกพาง่าย สามารถฟังเสียงที่บันทึกผ่านหูฟังได้เลย (ไม่ให้เสียงรบกวนคนอื่น) ส่วนแบบที่สองคือ Desk Microphone on desk stand (ภาพที่ 3) หรือไมโครโฟนแบบตั้งโต๊ะ (แบบมีขาตั้ง) ซึ่งน่าจะให้คุณภาพเสียงดีกว่าแบบแรกแต่พกพาได้ไม่สะดวกเท่าแบบแรก แต่ขอแนะนำให้ใช้ไมโครโฟนที่เราไม่มีเสียงก่อน แต่ถ้ายังไม่มีแบบใดแบบหนึ่ง ก็สามารถเลือกซื้อได้ตามความต้องการ (แต่หวั่นเสียต้องใช้เสียเข้ากับตัวเครื่อง Laptop computer ได้) วิธีเสียบไมโครโฟนเข้ากับ Laptop computer ส่วนใหญ่เสียบเข้าที่ด้านหน้าของตัวเครื่อง จะมีช่องเสียบไมโครโฟนและหูฟัง (ภาพที่ 4) ที่มีสัญลักษณ์แสดงว่าเป็นไมโครโฟนหรือหูฟังที่แยกกัน (หรือถ้าไม่แน่ใจว่าช่องไหน ให้ลองเสียบหรือสลับช่องกัน จนกว่าจะใช้งานได้ก็แน่ใจได้ว่าเสียบถูกต้องแล้ว)

เริ่มการบันทึกเสียง

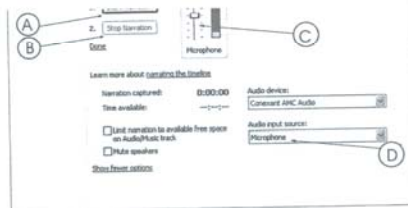
ก่อนอื่นตรวจสอบการเชื่อมต่อสายให้ถูกต้องและตรวจเช็คไมโครโฟนให้ดีแล้วเข้าไปยังโปรแกรม ด้าน Multimedia ที่ติดตั้งมาด้วยกับระบบปฏิบัติการใน Windows คือโปรแกรม Windows Movie Maker เริ่ม (Start menu ---> Programs---> Windows Movie Maker หรือ Accessories---> Windows Movie Maker) เมื่อเข้าโปรแกรมได้แล้วจากนั้นให้คลิกที่สัญลักษณ์รูปไมโครโฟน (ภาพ 5/E) ต่อไปให้เลือกช่อง Audio input source และเลือก Microphone (ภาพ 6/D) ตรวจสอบสัญญาณเสียงโดยการพูดทดสอบก่อน ถ้าสัญญาณเสียงมาแล้วจะสังเกตเห็นแถบสีที่ขึ้นลง เมื่อคุณพร้อมที่จะบันทึกเสียงให้ปรับระดับขีดไมโครโฟนอย่าให้มากจนสุด ให้อยู่ระดับ 6-8 เท่านั้น (ภาพ 6/C) ต่อไปถ้าพร้อมบันทึกเสียงให้กดที่ปุ่ม คำว่า Start Narration (ภาพ 6/A) เมื่อต้องการหยุดก็กดที่ปุ่ม Stop Narration (ภาพ 6/B) จะปรากฏหน้าต่างเพื่อให้เราทำการตั้งชื่อและบันทึกไฟล์ . WMA ลงในแฟ้ม แล้วทดสอบการบันทึกเสียงโดยการเปิดฟังจากตัวโปรแกรมเองหรือเปิดจากโปรแกรมฟังเพลงเช่น Winamp

ข้อควรระวัง ในระหว่างการบันทึกเสียงถ้าเครื่อง Laptop computer เสียบสายไฟฟ้าในตัวเครื่องอยู่ ควรถอดสายไฟฟ้าที่เครื่องออกเสียก่อน เพื่อที่จะไม่เกิดปัญหาจากสัญญาณรบกวนแทรกมาับเสียงที่ทำการบันทึก เทคนิคนี้สำคัญมากอย่าลืมนะครับ

คุณภาพเสียงในการบันทึกขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของอุปกรณ์หลักคือ เครื่องคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ต่อพ่วงเช่น sound card และ ไมโครโฟน ส่วน

ภาพที่ 5 กดเลือกที่สัญลักษณ์รูปไมโครโฟน เพื่อเริ่มเข้าสู่ขั้นตอนบันทึกเสียง

ภาพที่ 6 แสดงการเลือกปุ่มการทำงานในโปรแกรม Windows movie maker

แต่ละโปรแกรมในการจับสัญญาณเสียงหรือบันทึกเสียงนั้นมีความสามารถใกล้เคียงกัน ที่เหลือคือการปรับแต่งอุปกรณ์และโปรแกรมคอมพิวเตอร์เอง บางครั้งสามารถปรับเปลี่ยนคุณภาพในการบันทึกเสียงได้ เช่น ความไวของไมโครโฟนในการจับสัญญาณเสียง, ไมโครโฟนที่มีคุณภาพสูงลดสัญญาณรบกวน (noise) ได้ดี ประเภทของไฟล์เสียงที่ได้จากการบันทึกเช่น MP3 WAV หรือ WMA เป็นต้น

เรื่องของการบินบันทึกเสียงยังมีรายละเอียดอีกมากสำหรับผู้สนใจเรื่องนี้ควรศึกษาต่อไปให้มากขึ้น ยังมีองค์ประกอบอีกหลายอย่างเกี่ยวกับเสียงเช่น เทคนิคการตัดต่อเสียง (Sound editing) การทำเทคนิคพิเศษ (Sound effect) เป็นต้น อย่าลืมฝึกฝนและทดลองมากๆ แล้วทักษะประสบการณ์จะเกิดขึ้นตามมาเอง

เอกสารอ้างอิง

เจน ดงมพันธ์. 2548. มิกเซอร์คอนโซล. กรุงเทพมหานคร: สถาบันอิเล็กทรอนิกส์กรุงเทพรังสิต

Television Production Handbook. 1997. Herbert Zette. San Francisco State University : An International Thomson Publishing Company